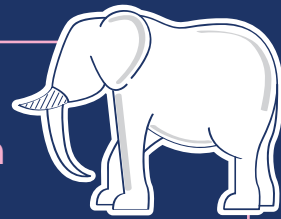

Het totaal is meer dan de som der delen

Het idee is niet voldoende vanuit verschillende perspectieven belicht. Aan waarnemers wordt gevraagd de olifant te betasten en te beschrijven wat ze menen te voelen. De een zegt een 'slang' (de slurf), de ander een 'muur' (zijkant), een volgende een 'boom' (poot), weer een ander een 'speer' (slagtang). Geen van de deelnemers beschrijft een deel van een olifant, maar wanneer ze hun waarnemingen delen en combineren, komt de olifant 'tevoorschijn'.

Zijn er voldoende perspectieven van mensen bij je idee betrokken?

De olifant

Niet willen stoppen

Het idee (of een deel) had eerder moeten stoppen. Het is menselijk om iets waar we aan begonnen zijn af te willen maken. We hebben niet voor niets een doel gesteld. Soms zijn er prikkels die stoppen niet belonen, bijvoorbeeld het opmaken van een budget. Uitspraken als 'Opgeven komt niet in mijn woordenboek voor!' en 'Afspraak is afspraak!' geven de menselijke dimensie aan van het 'niet-kunnen-of-willen-stoppen syndroom'.

Ben je met (iets van) je idee te lang doorgegaan?

De junk

Het onverwachte

Niet alles is te voorzien en ondanks onze plannen kunnen dingen gebeuren die alles wat we bedacht hebben volledig in de war schoppen. Deels kan men proberen te anticiperen op onverwachte zaken, door een plan B te hebben voor het geval dat een onderneming niet lukt.

Wat is plan B voor je idee?

De zwarte zwaan

Gemis van relevante partijen

Om een verandering te laten slagen is de instemming en/of medewerking van alle relevante partijen nodig.

Ontbreekt er een partij bij de voorbereiding of implementatie, dan is de kans groot dat deze vanwege gebrek aan betrokkenheid niet overtuigd is van het nut of belang. Ook kan het gevoel buitengesloten zijn leiden tot gebrek aan medewerking.

Wie mist er aan tafel?

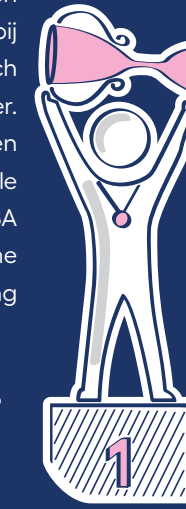

De lege plek aan tafel

Één dominante speler

Hoewel de wereld in het algemeen en innovatie in het bijzonder, baat heeft bij diversiteit en concurrentie, is er soms toch maar plek voor één dominante speler. Denk bijvoorbeeld aan standaarden die nodig zijn om daarop individuele ontwikkelingen mogelijk te maken. ABBA maakte hier ooit een liedje over: 'The winner takes it all, the loser standing small.'.

Hoe werk je samen met de 'concurrent'?

The winner takes it all

Trial & error

Vooruitgang gaat meestal al niet via een rechte lijn. Daarom moeten we proberen, experimenteren en leren om de beste aanpak of de juiste route te vinden. We beschikken ook niet altijd over alle informatie of de situatie is complex, waardoor niet alle relevante zaken en onderlinge verbanden bekend kunnen zijn en slechts door 'trial & error' gevonden kunnen worden.

Hoe creëer je ruimte voor 'trial' en 'error'?

De gloeilamp

De timing

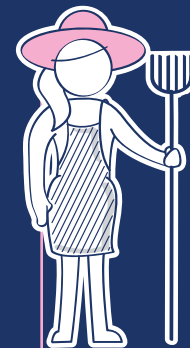
Collega's, team, leerlingen/ studenten of de organisatie is nog niet klaar voor het idee.

Illustratief voor een goede timing zijn de beroemde duikers bij Acapulco die voor een doorgaans massaal publiek van een grote hoogte in het water duiken. Zij wachten daarbij het moment af, waarop een golf het water opstuwt en voor voldoende diepte zorgt.

Is jouw idee goed getimed?

De duiker van Acapulco

Bijvangst

Heeft iets dat niet lukte iets anders (een inzicht of een richting) opgeleverd?

Het gebeurt regelmatig dat een afwijkende uitkomst in eerste instantie een mislukking is, die niet voldoet aan de verwachtingen. Maar bij nader inzien blijkt het resultaat op een andere manier toch waardevol te zijn. De favoriete formulering van de Nederlandse wetenschapper en Nobelprijs winnaar Pek van Andel luidt: 'Je zoekt naar een speld in de hooiberg en rolt er met de mooie boerendochter uit'.

Heb jij een boerendochter gevonden?

De boerendochter

Uitglijder over iets kleins

Soms gebeurt er iets kleins dat het idee op zijn kop zet. In complexe situaties zien we veel spelers die elkaar beïnvloeden.

We zijn gewend ons te concentreren op de zaken die van groot of direct belang zijn en besteden minder aandacht aan triggers van gebeurtenissen op lokaal niveau die ook kunnen uitgroeien tot fenomenen op systeemniveau. Je hoeft maar naar het nieuws te kijken om te zien hoe vaak mensen letterlijk of figuurlijk een uitglijder ervaren over iets relatief kleins of triviaals.

Kun jij iets kleins benoemen wat je idee veranderde?

De bananenschil

Te vroeg gepiekt

Aanvankelijk succes kan ons ten onrechte de indruk geven dat we de juiste weg hebben gekozen. Echter, duurzaam succes houdt in dat de aanpak ook op langere termijn, op grotere schaal en/of in andere omstandigheden moet werken. We zien dat de stap van een Proof of Concept naar een Proof of Business vaak te groot is.

Het bekende spreekwoord: 'Je moet de huid niet verkopen voor de beer geschoten is.' levert een mooie metafoor voor deze situatie.

Hoe duurzaam is het idee?

De huid van de beer

Keep it simple

In onze complexe wereld is het voortdurend een uitdaging om bij onze activiteiten ervoor te zorgen dat we het beeld dat we hebben voldoende informatie bevat om representatief te zijn voor de werkelijkheid. Aan de andere kant moeten dingen ook niet te complex zijn, want dan loop je vast. Einstein zei het al: "We have to keep things as simple as possible but not more simple than that."

Begrijpt iedereen het idee?

Het Einstein-punt

Het probleem verplaatst zich

Soms proberen we een probleem op te lossen, maar zodra dat gebeurd is blijkt het probleem zich verplaatst te hebben of duikt er een nieuw probleem op. Men spreekt weleens van de 'Wet van Behoud van Ellende'. Een voorbeeld hiervan is de Brug van Honduras. De brug was zodanig ontworpen en gebouwd dat het de ergste orkanen moest kunnen doorstaan. Tijdens de orkaan Mitch bleek de brug inderdaad van uitstekende kwaliteit. Jammer genoeg bleek na de overstroming dat de loop van de rivier een paar honderd meter was verplaatst, waardoor de brug niet meer over de rivier lag, maar ernaast...

Duiken er nieuwe problemen op?

De brug van Honduras

